

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-330-37>

УДК 656:657.1

РОЖКО Віктор

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

<https://orcid.org/0000-0003-0153-6280>

e-mail: viktor.rozhko@karazin.ua

КОВАЛЕНКО Віталій

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

k9745v@gmail.com

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПАНІЇ

У статті проведено аналіз методів обліку витрат та можливості у апробуванні їх для логістичних компаній. Представлено низку методів обліку витрат та обґрунтовано можливість їх використання з урахуванням особливостей діяльності логістичних компаній. Акцентовано увагу на тому, що гармонійне поєднання методів обліку витрат є важливими умовами результативності логістичної компанії.

Сформовано концепцію системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії та конкретизовано ключові принципи системного підходу. Визначено, основні категорії витрат логістичної компанії та сформовано їх сутність. Доведено, що оптимізація витратних процесів є важливим аспектом для досягнення цілей логістичної компанії. Це допомагає підвищити ефективність внутрішніх операцій, зменшити витрати, покращити конкурентоспроможність на ринку і забезпечити стаке зростання прибутковості. Оптимізація витратних процесів дозволяє ефективніше використовувати ресурси компанії, зменшує витрати на послуги, що веде до підвищення загальної ефективності бізнесу. Наголошено, що залучення персоналу до управління витратами є надзвичайно важливим аспектом для будь-якої компанії. Коли співробітники розуміють, як їхні дії впливають на фінансові показники компанії, вони стають більш обізнаними та відповідальними. Це може призвести до зменшення непотрібних витрат, підвищення продуктивності та врешті-решт збільшення загального прибутку компанії. Також важливо враховувати, що задоволений персонал, який відчуває себе важливим для компанії, зазвичай ефективніше працює та більш лояльний. Тому, залучення персоналу до управління витратами може мати позитивний вплив на всі аспекти діяльності логістичної компанії. Доведено, що використання сучасних технологій у системах обліку витрат має вирішальне значення для підвищення ефективності діяльності компанії. Використовуючи такі технології, як хмарні обчислення, аналітика даних і автоматизація, компанії можуть оптимізувати процеси обліку витрат, підвищити точність відстеження витрат, визначити можливості економії коштів і приймати рішення на основі даних. Загалом, концепція системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії допомагає досягти поставлених цілей і забезпечити успішний розвиток логістичної компанії.

Проаналізовано можливість забезпечення виконання бухгалтерським обліком його ролі у відображенні витрат. Зокрема, запропоновано додаткові субрахунки, покликані обліковувати витрати логістичної компанії.

Ключові слова: системний підхід, облік витрат, логістична діяльність, логістичні витрати.

ROZHKO Viktor

V. N. Karazin Kharkiv National University

KOVALENKO Vitalii

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

SYSTEMATIC APPROACH TO ORGANIZING THE ACCOUNTING OF COSTS OF A LOGISTICS COMPANY

The article analyzes the methods of cost accounting and the possibility of testing them for logistics companies. A number of cost accounting methods are presented and the possibility of their use is substantiated taking into account the specifics of the activities of logistics companies. Attention is focused on the fact that a harmonious combination of cost accounting methods is an important condition for the effectiveness of a logistics company. The concept of a systematic approach to organizing the cost accounting of a logistics company is formed and the key principles of the systematic approach are specified. The main categories of costs of a logistics company are defined and their essence is formed. It is proven that optimization of cost processes is an important aspect of achieving the goals of a logistics company. This helps to increase the efficiency of internal operations, reduce costs, improve competitiveness in the market and ensure sustainable profitability growth. Optimization of cost processes allows for more efficient use of the company's resources, reduces service costs, which leads to an increase in overall business efficiency. It is noted that involving personnel in cost management is the most important aspect for any company. When employees understand how their actions affect the company's financial performance, they become more knowledgeable and responsible. This can lead to a decrease in unnecessary costs, an increase in productivity and, finally, an increase in the company's overall profit. It is also important to consider that satisfied staff who feel important to the company are usually more efficient and loyal. Therefore, involving staff in cost management can have a positive impact on all aspects of a logistics company. It has been proven that the use of modern technologies in cost accounting systems is crucial to improving the efficiency of a company. Using technologies such as cloud computing, data analytics and automation, companies can optimize cost accounting processes, improve the accuracy of cost tracking, identify cost savings opportunities and make data-based decisions. In general, the concept of a systematic approach to organizing cost accounting for a logistics company helps to achieve the set goals and ensure the successful development of a logistics company. The possibility of ensuring that accounting fulfills its role in reflecting costs is analyzed. In particular, additional sub-accounts are proposed to account for the expenses of a logistics company.

Keywords: systems approach, cost accounting, logistics activities, logistics costs.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Логістичні витрати має майже кожне підприємство України. У зв'язку з цим дослідженню логістичних витрат присвячено безліч наукових праць. В свою чергу діяльність логістичних компаній, як окремих суб'єктів господарювання, досліджено не повною мірою. Безумовно, не всі підприємства звертаються до послуг логістичних компаній. Однак це не дає підстави нівелювати практичну роль логістичних компаній. Тому що ключовою ціллю діяльності логістичних компаній являється понесення логістичних витрат замість інших суб'єктів господарювання. Разом з тим логістичні компанії несуть і інші загальновиробничі витрати, пов'язані зі своєю діяльністю. Підприємствам та організаціям має бути вигідно звертатися до послуг логістичних компаній, ніж нести логістичні витрати самим. Адже логістичні компанії складають плани надання послуг із урахуванням побажань усіх замовників. В свою чергу для виконання логістичного завдання на підприємстві без залучення логістичної компанії необхідно мати окрему штатну одиницю та транспорт. А в логістичній компанії один працівник може виконувати запити відразу декількох підприємств. Тобто, наприклад, витрати на його оплату його праці діляться між усіма замовниками.

У зв'язку з цим важливого значення у процесі управління логістичним підприємством набуває облік його витрат. При організації ефективного обліку витрат важливим є застосування системного підходу, який являє собою найбільш чітко обґрунтовану основу для управління будь-якими процесами, дозволяючи розкривати і аналізувати його складові, підсистеми та функції менеджменту, послідовно й результативно поєднуючи їх між собою.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Облік логістичних витрат на підприємствах висвітлений у працях багатьох вчених: О.О. Андрухової, В.Л. Гусак, В.С. Литвиненко, О.А. Русановської, Л.В. Сачинської та інших [1 – 5]. Проте обліку витрат логістичних компаній майже не приділено уваги в наукових працях. Недостатнє розглядання обліку витрат у логістичній компанії може призвести до неефективного управління фінансами, недооцінки реальних витрат і прибутків, а також недооцінки потенційних основних витратних статей. Важливо мати чітке уявлення про всі витрати, які виникають у процесі діяльності компанії, щоб забезпечити ефективне управління фінансами і прибутками компанії. Саме ця проблема зумовила вибір теми статті, визначила її мету та завдання.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Цілі статті полягають у:

- аналізі методів обліку витрат та можливості у апробуванні їх для логістичних компаній;
- формуванні концепції системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії;
- аналізі можливостей забезпечення виконання бухгалтерським обліком його ролі у відображенні

витрат.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Важлива частина сучасної ефективної системи управління логістичною компанією – це організація обліку його витрат. Застосування стандартів управління, які враховують витратні процеси, допомагає компанії досягти конкурентних переваг. Тому при організації обліку базовою категорією є «витрати» компанії.

Підсумовуючи наукові надбання вітчизняних вчених можна зробити висновок, що для обліку витрат існує кілька методів, які можуть бути використані, залежно від потреб компанії. На нашу думку, майже всі методи обліку витрат не можливо в чистому вигляді застосовувати для логістичних компаній – потрібно їх адаптувати.

Один з найпоширеніших методів – це метод відображення витрат за функціональним призначенням, коли витрати розподіляються на групи за їх функціональним впливом на діяльність компанії. Інші методи можуть включати класифікацію витрат за об'єктом, місцем або часом пов'язаної діяльності. Для ефективного обліку цих витрат логістичні компанії зазвичай використовують програмні системи, які допомагають відстежувати витрати, аналізувати моделі витрат і оптимізувати розподіл ресурсів. У зв'язку з цим важливо вибрати метод, який найкраще відповідає потребам логістичної компанії і забезпечить точність обліку витрат. В таблиці 1 охарактеризовано методи обліку витрат та обґрунтовано можливість використання того чи іншого методу логістичною компанією.

Для більшої оперативності в організації обліку витрат потрібно поєднувати функціонально орієнтовані методи обліку витрат і процесно-орієнтований облік, покликаний визначити сукупність всіх понесених витрат за фазами логістичної діяльності.

Основною метою організації обліку витрат логістичної компанії являється забезпечення об'єктивної інформації про стан і динаміку матеріальних, фінансових та інформаційних потоків тощо. Ця мета може бути реалізована за допомогою структурування обліково-аналітичного забезпечення відповідно до процесів,

що відбуваються в логістичній компанії. Поопераційна система обліку витрат включає системний підхід до обліку витрат, інтегрований з інформаційною системою обліку.

Таблиця 1

Методи обліку витрат

Метод	Характеристика методу	Чи можливо його використовувати для логістичних компаній?
Відображення витрат за функціональним призначенням	Цей метод класифікує витрати на основі їх функцій в компанії, таких як адміністрування, маркетинг, виробництво або дослідження та розробки. Використовуючи цю класифікацію, компанії можуть більш ефективно аналізувати свої витрати та приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу ресурсів і управління витратами.	Для відображення витрат за функціональним призначенням у логістичних компаніях, вони часто використовують систему управління витратами, таку як Activity-Based Costing (ABC). Ця система дозволяє розподілити витрати між різними функціональними ділянками компанії на основі активностей, які вони виконують. Наприклад, у логістичній компанії можуть бути функціональні ділянки, такі як транспортування, складське господарство, управління запасами тощо. ABC допоможе точніше визначити, яка частина витрат припадає на кожну з цих ділянок, що дозволить керівництву приймати більш обґрунтовані управлінські рішення. При цьому важливо врахувати, що для успішного впровадження системи ABC необхідна докладна облікова інформація та розуміння процесів, що відбуваються в компанії. Така система може допомогти оптимізувати витрати, підвищити ефективність та прибутковість логістичного бізнесу.
Облік фактичних витрат	Він передбачає запис витрат у міру їх виникнення, що відображає справжню вартість операцій. Він надає більш точне представлення фінансового стану компанії порівняно з іншими методами. Використання методу фактичних витрат дозволяє компаніям оцінювати свою справжню прибутковість і приймати більш обґрунтовані бізнес-рішення на основі фінансової інформації в реальному часі.	Облік фактичних витрат для логістичних компаній передбачає відстеження та управління витратами, пов'язаними з різними аспектами їх діяльності, такими як транспортування, складування та управління запасами.
Облік нормативних витрат	Це метод обліку, який передбачає встановлення попередньо визначених витрат на основі історичних даних, середніх галузевих показників або інженерних оцінок. Ці заздалегідь визначені витрати використовуються як орієнтири для оцінки фактичних витрат, понесених під час господарської діяльності. Порівнюючи фактичні витрати зі стандартними, керівництво може виявити відхилення та взяти коригувальні дії для підвищення ефективності та контролю витрат.	Цей метод допоможе логістичній компанії скласти бюджет, контролювати витрати, оцінювати ефективність і приймати рішення.
Позамовний метод обліку витрат	Метод обліку витрат, який дозволяє включити витрати безпосередньо у продукцію або послугу, виходячи з їхньої призначеності, а не на основі їхнього стану. Цей метод дозволяє легше відслідковувати витрати, понесені на кожне замовлення окремо.	Цей метод є найпоширенішим у логістичних компаніях. Він розподіляє витрати по кожному замовленню, забезпечуючи точніше відображення ресурсів, спожитих при наданні логістичних послуг. Розбиваючи витрати на конкретні види замовлення, логістичні компанії можуть краще зрозуміти, на що витрачаються їхні ресурси, і приймати більш обґрунтовані рішення щодо управління витратами та стратегії ціноутворення.
Попроцесний метод обліку витрат	Використовується для визначення загальних витрат на виробництво конкретного продукту чи послуги шляхом віднесення витрат до кожного кроку виробничого процесу.	Цей метод зазвичай використовується в галузях, де продукція виготовляється у великих кількостях і проходить кілька етапів виробництва. Таке виробництво не притаманне логістичній компанії, тож цей метод або краще не використовувати, або потрібно адаптувати його під особливості логістичної компанії. Зокрема, відносити витрати до кожного логістичного процесу окремо: постачання, транспортування, зберігання тощо.

Джерело: власна розробка автора

Системний підхід до організації обліку витрат покликаний розглядати логістичну компанію як єдине ціле, де всі елементи взаємодіють між собою. На нашу думку, основні принципи системного підходу при обліку витрат мають включати:

1. Ідентифікацію витрат та методів їх обліку.
2. Аналіз імпаку витрат на інші підсистеми компанії.
3. Оптимізацію витратних процесів для досягнення цілей компанії.
4. Залучення персоналу до управління витратами та забезпечення їх відповідальності.
5. Використання сучасних технологій у системі обліку витрат для покращення ефективності функціонування компанії.

Ці принципи допоможуть підтримувати цілісність обліку витрат, покращувати контроль за ними та забезпечувати ефективне управління фінансами в логістичній компанії через системний підхід.

Облік витрат – це процес, який включає витрати ресурсів, таких як час, гроші, матеріали тощо. Ідентифікація витрат важлива для ефективного управління логістичною компанією. Взаємозв'язок між витратними процесами полягає у тому, що вони можуть впливати один на одного і потребують аналізу для максимізації прибутковості і оптимізації. Ідентифікація витрат – це процес класифікації та відстеження витрат, які підприємство несе для своєї діяльності. Це допомагає компаніям зрозуміти, куди витрачаються їхні гроші, і приймати обґрунтовані рішення щодо бюджетування та управління витратами. Витрати можуть включати такі статті, як орендна плата, комунальні послуги, зарплата, постачання та маркетингові витрати.

Витрати логістичної компанії можна класифікувати на чотири основні категорії:

1. Витрати на транспортування: включають в себе витрати на доставку товарів від постачальників до складів, зі складів до клієнтів тощо.

2. Витрати на складування: ці витрати пов'язані зі зберіганням та управлінням запасами товарів, включаючи витрати на оренду складів, зберігання товарів, обладнання для складування.

3. Витрати на обробку замовлень: ці витрати включають в себе операції, пов'язані з обробкою та виконанням замовлень, такі як підготовка замовлень, упаковка, маркування тощо.

4. Адміністративні витрати: ці витрати пов'язані з управлінням логістичними процесами, включаючи витрати на управління персоналом, витрати на інформаційні технології та інші адміністративні витрати.

Аналіз імпаку витрат – це метод, який використовується для оцінки того, як витрати, понесені логістичною компанією, впливають на її підсистеми. Логістичні компанії зазвичай складаються з кількох підсистем, які працюють об'єднано, щоб забезпечити безперебійне функціонування надання послуг. Наведемо ключові підсистеми логістичної компанії:

1. Система управління транспортуванням. Ця підсистема зосереджена на ефективному управлінні переміщенням товарів з одного місця в інше. Це передбачає планування маршруту, вибір перевізника та відстеження відправлень. Вплив витрат на управління транспортуванням може змінюватися залежно від різних факторів, таких як тип транспорту, відстань, яку треба проїхати, витрати на паливо, витрати на технічне обслуговування та витрати на робочу силу. Ефективне управління транспортними витратами має важливе значення для оптимізації логістичних операцій і забезпечення ефективності витрат.

2. Система управління складом відповідає за нагляд за зберіганням, обробкою та рухом запасів на складі чи розподільчому центрі. Вона включає такі завдання, як відстеження запасів, комплектування, пакування та відправлення. Відстежуючи та аналізуючи витрати, пов'язані зі складськими операціями, логістичні компанії можуть приймати більш обґрунтовані рішення щодо рівня запасів, персоналу, обслуговування обладнання та інших ключових сфер управління складом. Цей аналіз може допомогти визначити сфери, де витрати можна скоротити або оптимізувати, що зрештою призведе до більш ефективних і рентабельних методів управління складом. Витрати, пов'язані з управлінням складом, включають витрати на оренду складських приміщень, комунальні послуги, придбання або оренду обладнання, витрати на оплату праці складського персоналу, витрати на транспортування та доставку, програмне забезпечення для управління запасами та заходи безпеки. Розуміючи, як ці витрати впливають на загальну роботу складу, логістичні компанії можуть приймати стратегічні рішення щодо підвищення ефективності, зниження витрат і, зрештою, підвищення прибутковості. Загалом, проведення ретельного аналізу витрат, пов'язаних з управлінням складом, має важливе значення для оптимізації операцій і досягнення довгострокового успіху в ланцюзі поставок і логістиці.

3. Система управління запасами: ця підсистема має вирішальне значення для моніторингу та контролю рівня запасів у компанії. Це передбачає прогнозування попиту, поповнення запасів і мінімізацію поточних витрат. Ефективне управління запасами має вирішальне значення для того, щоб компанія мала в наявності потрібну кількість запасів, щоб задовольнити попит клієнтів, мінімізуючи витрати та максимізуючи прибуток. Аналізуючи витрати, пов'язані з управлінням запасами, компанії можуть визначити сфери, де витрати можна скоротити, наприклад витрати на надлишкові запаси, брак або застарілі запаси.

Існує кілька ключових факторів, які слід враховувати під час проведення аналізу впливу витрат на управління запасами. Вони включають відстеження всіх витрат, пов'язаних із запасами, таких як витрати на придбання, транспортування, зберігання та обробку. Крім того, компаніям слід враховувати вплив цих витрат на ключові показники ефективності, такі як оборотність запасів, рівень заповнення та задоволеність клієнтів.

4. Система обробки замовлень відповідає за керування замовленнями клієнтів від отримання до виконання. Це включає введення замовлення, перевірку та обробку для своєчасної доставки. Витрати на обробку замовлень для логістичної компанії можуть змінюватися залежно від кількох факторів, таких як розмір компанії, обсяг замовлень, складність замовлень, технологія обробки замовлень. Ці витрати можуть включати витрати на оплату праці персоналу, який займається обробкою замовлень, витрати на програмне забезпечення для систем керування замовленнями.

5. Управління ланцюгом поставок об'єднує всі компоненти діяльності логістичної компанії. Адже витрати на управління ланцюгом поставок логістичної компанії включають в себе такі складові, як витрати на транспортування товарів, складське управління, витрати на інформаційні технології для відстеження та керування поставками, витрати на управління запасами, витрати на управління вантажними перевезеннями і т.д.

Стосовно принципу оптимізації витратних процесів компанії важливо аналізувати всі видатки і визначити, де можна здійснити ефективні зміни. Потрібно розглянути можливість автоматизації повсякденних операцій, використання більш ефективних інструментів та зменшення зайвих витрат. Також важливо залучити всіх співробітників до процесу оптимізації іншими словами зробити їх частиною змін. Саме тому важливий наступний принцип – залучення персоналу до управління витратами та забезпечення їх відповідальності. Важливо залучати персонал до управління витратами, оскільки це може сприяти оптимізації витрат та ефективнішому фінансовому керуванню в компанії. Для забезпечення їх відповідальності в цьому процесі, можна розглядати такі кроки: 1. Визначення чітких процедур та правил щодо управління витратами. Наприклад, установлення лімітів на витрати, процедур схвалення витрат та обліку їх. 2. Проведення навчань та тренінгів для персоналу з питань ефективного управління витратами. Це допоможе підвищити свідомість співробітників щодо важливості ефективного використання ресурсів компанії. 3. Встановлення системи мотивації для працівників, яка б спонукала їх до збереження коштів компанії та раціонального витрачання.

Переходимо до наступного принципу системного підходу – використання сучасних технологій у системі обліку витрат для покращення ефективності функціонування компанії. Звичайно, використання сучасних технологій у системі обліку витрат може значно покращити ефективність бізнесу. Наприклад, впровадження програмного забезпечення для автоматизації обліку витрат дозволяє швидко і точно відстежувати всі фінансові операції, уникнути помилок та спростити процеси бухгалтерського обліку. Також використання хмарних технологій може забезпечити доступ до даних з будь-якого пристрою з доступом до Інтернету, що сприяє збереженню часу і зручності роботи. Такі інновації полегшують життя і дозволяють краще контролювати витрати логістичної компанії.

Розгляд теоретичних положень системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії дає змогу створити чітку ієрархію проблемних питань та визначити напрямок їх вирішення. Бо відомо, що системний підхід дозволяє розглядати будь-які елементи у зв'язку та взаємозалежності з іншими компонентами систему управління з урахуванням інтересів усіх її ланок. На рис. 1 сформовано концепцію системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії.

Базовим документом, що регламентує організацію та методику обліку витрат логістичної компанії, є Положення про облікову політику, де відображаються особливості визначення та обліку витрат у робочому плані рахунків, беручи до уваги інформаційні потреби управлінського персоналу. З огляду на це, пріоритетними принципами робочого плану рахунків, що враховує потреби обліку витрат саме логістичної компанії, є гнучкість і доступність у користуванні з метою забезпечення виконання бухгалтерським обліком його ролі у відображенні витрат.

Аналізуючи праці вітчизняних вчених [7–9] можна зробити висновок, що відображення логістичних витрат являється проблемним питанням, адже в Плані рахунків бухгалтерського обліку немає окремих рахунків, де їх можна обліковувати. Логістичні витрати прийнято зараховувати до інших корпоративних витрат, окремо вони не виділяються. При цьому мова йде про компанії, які самостійно несуть свої логістичні витрати. Якщо ж говорити про логістичні компанії, то надання логістичних послуг являються їх основною діяльністю, тому відносити логістичні витрати до корпоративних витрат некоректно.

Основним завданням бухгалтерського обліку витрат логістичної компанії є точний облік і відстеження всіх витрат, пов'язаних з діяльністю компанії. Він включає витрати, пов'язані з транспортуванням, зберіганням, управлінням запасами, пакуванням та будь-якою іншою діяльністю, пов'язаною з логістикою.

Для обліку витрат згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку [10] передбачено два класи обліку: 8 «Витрати за елементами» та 9 «Витрати діяльності».

Рахунки восьмого класу використовуються малими підприємствами, які можуть фіксувати витрати тільки на рахунках цього класу. Усі інші підприємства можуть використовувати:

- лише рахунки дев'ятого класу;
- за власним бажанням рахунки восьмого року одночасно з використовуючи обчислення дев'ятого класу.

Рахунки восьмого класу узагальнюють інформацію в розрізі економічних елементів витрат: матеріальні витрати (рахунок 80), витрати на оплату праці (рахунок 81), відрахування на соціальні заходи (рахунок 82), амортизація (рахунок 83), інші операційні витрати (рахунок 84). Суми витрат, відображені на рахунках 80-84, в кінці звітної періоду перегруповують та відображають на рахунках дев'ятого класу бухгалтерськими записами: Д-т: 23 «Виробництво», 91-99 «Витрати діяльності» К-т: рахунки 8-го класу.

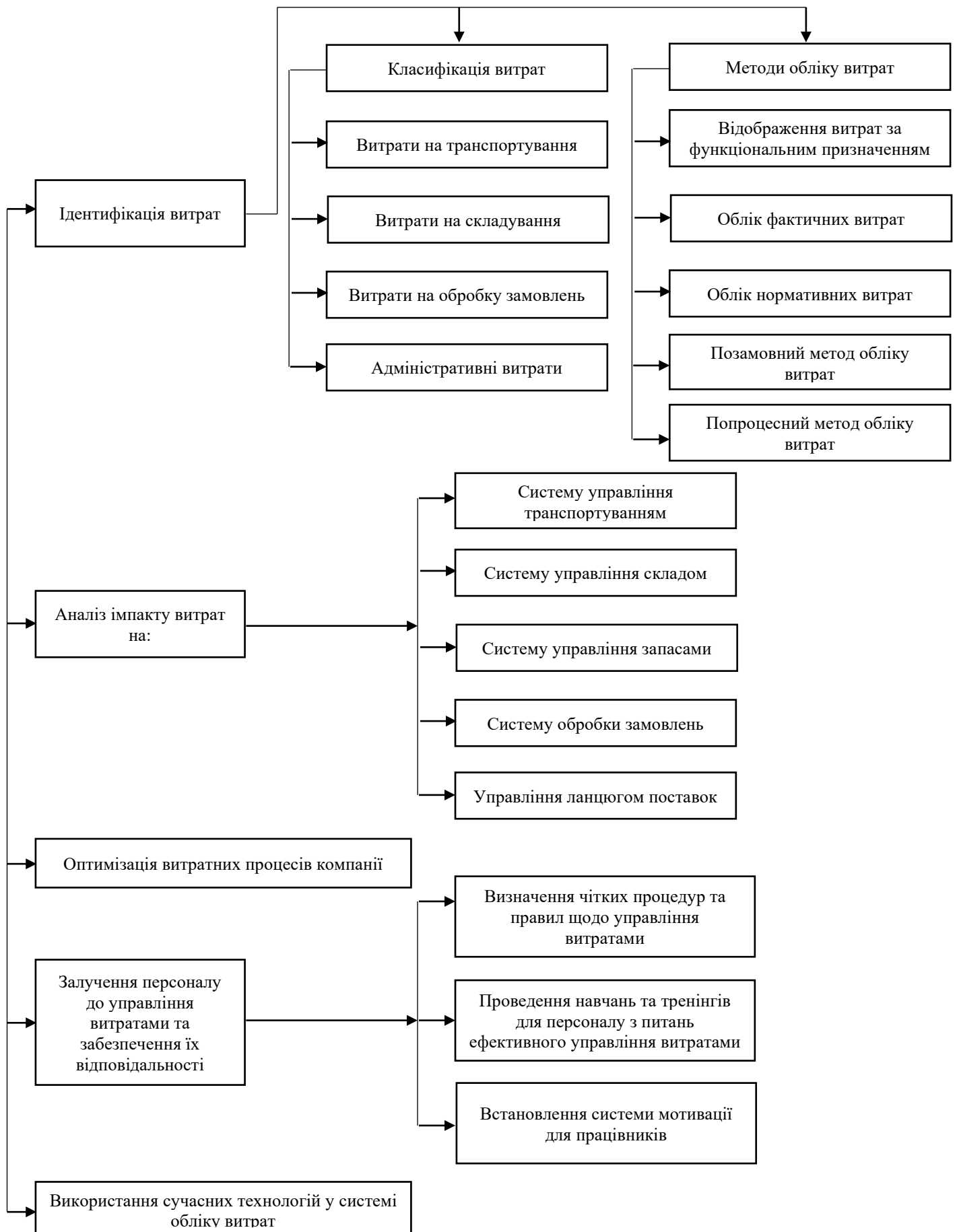

Рис. 1. Концепція системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії

Джерело: власна розробка автора

На нашу думку, цей принцип застосовний і для логістичних компаній. Однак з метою конкретизації витрат саме з урахуванням логістичної діяльності доцільно виділяти такі додаткові субрахунки, як: 911 «Витрати на виконання логістичних функцій», 921 «Витрати на адміністрування логістичної діяльності», 931 «Логістичні витрати на транспортування», 932 «Логістичні витрати на виконання замовлень», 933 «Витрати на збут і обслуговування ключових клієнтів» та 934 «Витрати на збут і обслуговування інших клієнтів». В таблиці 2 охарактеризовано запропоновані субрахунки.

Таблиця 2

Характеристика запропонованих субрахунків

Субрахунок	Характеристика
911 «Витрати на виконання логістичних функцій»	Ведеться облік логістичних накладних витрат на організацію логістики та управління підрозділами, а також складські витрати.
921 «Витрати на адміністрування логістичної діяльності»	Відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням логістичної компанії. Зокрема, заробітна плата працівників, які відповідають за логістику, витрати на програмне забезпечення та технології для виконання логістичних операцій.
931 «Логістичні витрати на транспортування»	Ведеться облік витрат, пов'язаних із транспортуванням.
932 «Логістичні витрати на виконання замовлень»	Ведеться облік витрат, пов'язаних із виконанням замовлень.
933 «Витрати на збут і обслуговування ключових клієнтів»	Відображаються витрати, пов'язані з обслуговуванням ключових клієнтів. Сюди включаються витрати, пов'язані з підтримкою відносин з цими клієнтами, такими як обслуговування клієнтів, керування обліковими записами, маркетингові стратегії, спрямовані на цих клієнтів, і будь-які спеціальні послуги, які їм пропонуються.
934 «Витрати на збут і обслуговування інших клієнтів»	Ведеться облік витрат на маркетинг, обслуговування клієнтів, комісійні платежі агентствам, витрати на рекламу та просування послуг, а також витрати на обслуговування та підтримку існуючих клієнтів.

Джерело: власна розробка автора

Організація бухгалтерського обліку у логістичній компанії є дуже важливою, оскільки дозволяє контролювати фінансові операції, витрати та прибуток. Для ефективного бухгалтерського обліку рекомендується використовувати спеціалізовані програми обліку та звітності, які допоможуть автоматизувати процеси обліку та зберігання даних. Зокрема, важливо вести облік витрат на логістичні послуги, витрат на транспортування товарів, складські витрати та інші витрати, пов'язані з логістикою. Також слід вести облік доходів від надання логістичних послуг, контролювати фінансові потоки та робити звіти про фінансовий стан компанії. Для ефективного виконання бухгалтерським обліком його ролі у відображенні витрат рекомендується мати професіональний бухгалтерський персонал або вивчати можливість залучення бухгалтерської фірми для надання послуг з обліку та фінансової звітності.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Після проведення аналізу методів обліку витрат можна зробити висновок, що найбільш ефективними та відповідними для логістичної компанії являється поєднання функціонально орієнтованих методів обліку витрат і процесно-орієнтований облік. Враховуючи важливість аналізу методів обліку витрат, рекомендується постійно відслідковувати їх ефективність та вчасно вносити необхідні коригування для досягнення максимальної ефективності управління логістичною компанією. Використання запропонованої концепції системного підходу до організації обліку витрат логістичної компанії дозволить оптимізувати процес управління витратами і підвищити ефективність діяльності логістичної компанії. Подібний підхід дозволяє розглядати облік витрат як частину загальної системи управління, що сприяє більш точному аналізу витрат і прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

На основі результатів аналізу можливостей забезпечення виконання бухгалтерським обліком його ролі у відображенні витрат можна зробити висновок, що він є важливим інструментом для відображення витрат логістичної компанії. Завдяки бухгалтерському обліку можливо точно фіксувати всі видатки компанії, включаючи виробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на маркетинг та інші. Це дозволяє керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо оптимізації бізнес-процесів та контролю над фінансами компанії.

Література

- Андрухова, О.О. Організація обліку логістичних витрат / О.О. Андрухова, І.А. Якімов // Наука і економіка. – 2010. – № 4 (20). – С. 70 – 73.
- Гусак, Л.В. Облікова політика як інструмент адаптації облікової інформації до вимог логістичної системи / Л.В. Гусак // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2011. – Вип. № 1 (55). – С. 320 – 322.

3. Литвиненко, В.С. Трансакційні витрати: питання формування, обліку і контролю / В.С. Литвиненко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2012. – Вип. 169, Ч. 2. – Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». – С. 174 – 178.
4. Русановська, О.А. Контролінг логістичної діяльності в системі управління підприємством: дис. ... канд. економ. наук : 08.00.04 / Русановська Оріся Андріївна. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. – 267 с.
5. Сачинська, Л.В. Управління логістичними витратами підприємства [Текст] / Л.В. Сачинська // Маркетинг та логістика в системі менеджменту: тези доповідей ІХ Міжнародної. наук.-практ. конференції (Львів, 8 – 10 листопада 2012 р.) / Національний університет «Львівська політехніка». – Львів: вид-во Львівської політехніки, 2012. – С. 382 – 383.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
7. Малюта Л., Бессонова Л. Проблеми обліку витрат на підприємствах та шляхи їх вирішення / Матеріали ІХ-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ, академіка НАН України М.Г. Чумаченка «Соціальні та економічні вектори інноваційного розвитку бізнес-структур» ТНТУ імені Івана Пулюя, (Тернопіль, 23 квітня 2020р.). Тернопіль : ТНТУ, 2020. С.18-19.
8. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.
9. Корягін М. В. Системний та процесний підходи до вивчення бухгалтерського обліку та його методології / М. В. Корягін // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». – 2013. – Т. 21, вип. 7 (4). – С. 223 – 229 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fecon/program_56a3dab1529d0.pdf
10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

References

1. Andrukhova O.O., Yakimov I.A. (2010) Orhanizatsiya obliku lohistychnykh vytrat [The organization of logistics costs accounting]. *Nauka i ekonomika*. Vol. 20., no. 4., pp. 70 – 73.
2. Husak L.V. (2011) Oblikova polityka yak instrument adaptatsiyi oblikovoyi informatsiyi do vymoh lohistychnoyi systemy [Accounting policy as an instrument for adaptation of accounting information to the requirements of a logistic system] *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*. vol. 55., no. 1., pp. 320 – 322.
3. Lytvynenko V.S. (2012) Transaktsiyni vytraty: pytannya formuvannya, obliku i kontrolyu [Transaction costs: issues of formation, accounting and control] *Naukovyy visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrainy*. Vol. 169, CH. 2., pp. 174 – 178.
4. Rusanovska O.A. (2016) Kontrolinh lohistychnoyi diyalnosti v systemi upravlinnya pidpryyemstvom [Controlling logistics activity in the enterprise management system] *Lviv : NU «Lvivska politekhnika»*.
5. Sachynska L.V. (2012) Upravlinnya lohistychnymy vytratamy pidpryyemstva [Management of logistics costs of the enterprise] *Proceedings of the Marketynh ta lohistyka v systemi menedzhmentu (Ukraine, Lviv, 8–10 November 2012)* *Lviv : Vyd-vo Lvivskoyi politekhniki*, pp. 382 – 383.
6. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 16 «Vytraty» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
7. Maliuta L., Bessonova L. (2020) Ppoblemy obliku vytrat na pidpryyemctvax ta shliaxy yix vyrishennia / Materialy ІХ-oi Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii pamiati pochesnoho profesora TNTU, akademika NAN Ukrainy M.H. Chumachenka «Sotsialni ta ekonomichni vektory innovatsiynoho rozvytku biznes-struktur» TNTU imeni Ivana Puliuia, (Ternopil, 23 kvitnia 2020r.). Ternopil : TNTU, 2020. S.18-19.
8. Sadovska, I. B., Bozhydarnik, T. V., and Nahirska, K. IE. *Bukhhalterskyi oblik* [Accounting]. Kyiv: Tsentr uchbovui literatury, 2013.
9. Koriahin, M. V. “Systemnyi ta protsesnyi pidkhody do vyvchennia bukhhalterskoho obliku ta ioho metodolohii” [System and process approaches to the study of accounting and its methodology]. https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fecon/program_56a3dab1529d0.pdf
10. Plan rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktyviv, kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpryyemstv i orhanizatsii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>